

სულის საგანძურში

მამრველ მთავრელთა მიღწევებზე ბევრი დაწერილი და უთუოდ მომავალშიც დაწერილია. სამეცნიერო მთავრელობის აკადემია ქართველთა მიერ კავკასიონზე დიარწა და დარსულ ტრადიციას ჩვენი საბჭოთაო გამგებლებში არასოდეს დაუღვრა. სპორტის ამ სახეობის განვითარებისათვის კეთილმა ნერგმა შესაფერის ნიადაგზე იხარა და იმედია, იგი მომავალშიც კეთილ ნაყოფს გამოიღებს.

1959 წლის 18 ივნისს „ლელოს“ ფურცლებზე დაიბეჭდა ა. ფიფისა და ს. ჯაფარიძის პუბლიკაცია, რომელიც მკითხველს აცნობდა ქართველების საზოგადოებრიობის თაოსნობას, რომ სოფელ ხრეთში, სადაც დაიბადნენ და აღიზარდნენ ალექსანდრე, სიმონ და ალიოზა ჯაფარიძეები, გახსნილიყო ამ მთავრელთა მემორიალური სახლ-მუზეუმი.

30 წელი გავიდა პუბლიკაციის გამოქვეყნებიდან. ბევრი რამ შეიცვალა მას შემდეგ, მაგრამ არ შეცვლილა სურვილი ჩანაფურცლის განხორციელებისა და დღეს და-ძმა ჯაფარიძეების ნაფუძარზე მათი სახლ-მუზეუმი გახსნილია. ქიათურის რაიონმა ითავა და ინტერესის ამ მაღალმთიან, ლამაზ სოფელში ხორცი შესისხა საზოგადოების კეთილმობილურმა ინიციატივამ.

ალბინისტური ტრადიციების საფუძვლების განსამტკიცებლად და ჯაფარიძეთა სპორტული ოჯახის სოფლის პატივსაცემად მთავრელობის ხელმძღვანელთა თაოსნობით დაიკვირდა ქიათურის რაიონში ტრადიციული შეჯიბრება მეტლეურობაში სხვადასხვა ასაკის სპორტსმენთა მონაწილეობით.

წლებს სახლ-მუზეუმი სრულიად განახლებული ექსპოზიციით შეივსდა და ახლა ემზადება საიულოო თარიღის ღირსეული აღსანიშნავად: შესრულდა ალიოზა ჯაფარიძის დაბადების 90 წლისთავი, რასაც „ლელოს“ ფურცლებზე, ისევე როგორც რესპუბლიკის სხვა გაზეთებში, საქმაოდ დიდი ადგილი დაეთმო.

რამდენადაც ყოველ კეთილშობილურ წამოწყებას სათანადო გავრცელება-გავრცობა სჭირდება, კვლავ ვახსენებ ერთ-ერთ ადრეულ პუბლიკაციას უნდა დავუბრუნდებ: „...ელებიჩის ხედი. გამვლელთა ცნობისმოყვარე მზერა, მიპყრობილი კიროვის პარკისაკენ, იქვე ყურმოკრული დიალოგი: — ნეტა რას ამეჩვენებ? — რა ვიცი, რა ხანია ამეჩვენებ და ვერად დაუბთავებიათ. საოცარია, თუ მშენებლობის თარიღი არ ჰქონდათ, რაღას იწყებდნენ? ხარბობაზე შეყენებულმა ბეტონის ვებგერტოლა ფრთხილად ჩვენც დაგვიანებინებს და აი რა ვაგვიფთო...“

„ლელოს“ 1979 წლის 17 მაისის ნომერში გამოქვეყნებული ა. გურასაშვილის წერილი 20 წლის მანძილზე გაჭიანურებული მემორიალის მშენებლობის დრამატულ ისტორიას აღწერდა... კიროვის პარკის სიღრმეში, მწვანეში ჩასმული მალაქა კონცხი მტკიცის მარკეტმა სანაპიროს ვადაპყრებეს, მოწმენდილ ამინდში გამ-

პირვალე, შორეული ლურჯი ცის ფონზე მოჩანს თეთრი, სიწმინდის სიმბოლოდ აღმართული, ამირანის მითისა და ყინვარების საფფლო — მარადღიოვლიანი მყინვარწყვირი.

როდესაც ღმერთებთან მორაქონალი ლეგენდარული პრომეთეს მითი ყინვართა ამ მარადღიულ საფფლოთან დაკავშირებს, ელნათა შორეული მთების წამოშლადგეგმული კავკასიონისაკენ მოაპყრეს მსოფლიო საზოგადოებრიობისა და თავიანთ შთამომავალთა ყურადღება...

მზებგევა, სკანთა, ხეგურთა სა-მკვიდრო ფუძეზე მთარულ მითებში დღესაც გვხვდება აურაცხელ საგანძურთა ანარეკლები, აღწერილია ძვირფასი რელიკვიების „ცივანი ცეცხა“ და „საქარაღური სასწაულები“...

დღემდე უჩინრად სახლობს იღუმალი მღვიმის სიღრმეებში „საქაცობრიო მამრვრალი ტრისა“, ბერძენი პრომეთესა და ქართველი ამირანის მითოლოგიური ორიგული, აფხაზი აბრასკილი.

პრომეთეს, ამირანისა და აბრასკილის ადგილსამყოფელი თქმულებათა მიხედვით მღვიმეთა სიღრმეების იღუმალ სამყაროს უკავშირდება.

ამ საიდუმლო სიღრმეების კვლევა ქართველ მთავრელობა ზრუნვის საგანსაც შეადგენდა.

1945 წელს ალექსანდრე ჯაფარიძის ხელმძღვანელობით შედგენეს და გამოქვეყნდა მყინვარწყვირის ფურცლებზე 400 მეტრი სიმაღლის „ფრიალოსებრ ჩამოთლილ“ კლდეში შეჭრილი ბეთლემის მღვიმე, უფრო ადრე, ჯერ კიდევ 1939 წლის ოქტომბერში, შემდეგ კი 1945 წლის ივლისში, ალიოზა ჯაფარიძის ექსპედიციის შედეგად დაიღვრა საქართველოს მეფეთა „საგანძურთსადგება“ ცნობილი ხეამლის მითეული სახიზარი.

წლების წინ შესაძლებლობა მომეცა ფეხდაფეხ შემომეგლო და საკუთარი თვალით მომეჩილა მითოური აბრასკილის მიწისქვეშა ზღაპრული სამყარო...

სურვილი უძველესი ცივილიზაციის ქართულ სინამდვილესთან კავშირის დამამტკიცებელი ნივთიერი საბუთის მიკვლევისა დღესაც იტაცებს ქართველ თუ უცხოელ სპეციალისტთა მამეებელ სულსა და გონებას. და არცთუ უსაფუძვლოდ: „ბერძნულ წერილობით წყაროებში, მითებშია და ლეგენდებში ასახული ძველი კოლხეთი მართლაც მითური და ლეგენდარული კი არ არის, არამედ ისტორიულად რეალურად არსებული ქვეყანაა, — აღნიშნავს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიური კვლევის ცენტრის ხელმძღვანელი, პროფესორი ოთარ ლორთქიფანიძე ვახუთ „თბილისის“ 1986 წლის 4 თებერვლის ნომერში გამოქვეყნებულ ინტერვიუში იტალიიდან დაბრუნების შემდეგ, სადაც ლექციების ციკლს თხოვლობდა, — მინდოდა მეჩვენებინა კოლხური საზოგადოების განვითარების მაღალი დონე, კერძოდ, მიწათმოქმედების დაწინაურება, რკინისა და ბრინჯაოს წარმოების განვითარება და, რაც განსაკუთრებულ ინტერესს წარმოადგენდა, ოქრომრავლობა ძვე-

ლი კოლხეთისა. ოქრომრავლობა ნაჩვენები იყო კოლხეთში აღმოჩენილი ოქროს ნივთების მაგალითზე, რომელიც ფერადი სლიდებით გახლდათ ილუსტრირებული“.

უძველესი ცივილიზაციის კვალი აღმეჩილია კავკასიონზე პრომეთესა და ამირანის ლეგენდების „საკვლევის“ სახით. ადრე თუ გვიან, ისევე, როგორც ეს ხდება არქეოლოგიაში, წინაპართა მიერ საგოლდაგული სიფრთხილით ამოქოლილი სამალავები ვახსნიან თავიანთ საიდუმლოს, რათა ვაცხადდეს მიზანი (ცივილიზებული ერის დგასანთა მისწრაფების, ასე შორეულ ორიენტრის რომ იჩვენდნენ, მიზანი, რისთვისაც რჩეული ზღვოსნები ბედს ყოფნა-არყოფნის სასწორზე დგდნენ. აპოლონის როდისვლის გადმოცემის მიხედვით, არგონავტიკა-ბმა საბერძნეთიდან კოლხეთამდე ლაშქრობის დროს უამრავი ფთავრკია გამოთარეს, ვიდრე უცხოთრემელთა რჩეული გუნდი კავკასიონის სანახებს მოაღწევდა ჩვენს

ნენ ალიოზა ჯაფარიძე, ქველში ონიანი და ნიკოლოზ მუხინი. მათ დიდი მიზანი — უშმა-შხელდის ტრავერსის განხორციელება ჰქონდათ დასახული. ალიოზა ჯაფარიძის ნეშტი მხოლოდ 12 წლის შემდეგ იპოვეს უშმის კალთებზე, გულის მყინვარზე. ნეშტი კიროვის პარკში გადმოსვენეს. იქვე მიზარეს მისწარ 1929 წელს თეთრულდე ასკლისას დაღუპული ალიოზას ძმა — სიმონი (შემდეგ კი, 1974 წელს — ალექსანდრე ს. ჯ.).

1959 წელს თბილისის საქალაქო საბჭომ კონკურსს გამოაცხადა ჯაფარიძეების საფლავზე მემორიალის დასადგენად. 30 ათასი მანეთი გამოიყვან (ძველ ფულზე, რა თქმა უნდა), აქედან 15 ათასი მანეთი — პირველი პრემიისათვის. ამის შემდეგ გავიდა თითქმის ერთ ათეული წელი და, როგორც იქნა, არქიტექტორ ი. ბინიაშვილის პროექტი მოიწონეს... საქართველოს ალბინური კლუბი ყოველწლიურად ცდილობდა, რომ მემორი-

ყველა დაღუპულ ქართველ მოამსვლელს... წერილს 1978 წლის 19 სექტემბრით დათარიღებულ უაღრესად მძიმე ცნობებში ითვინებოდა ამტკიცებული პროექტი აღარ მოეწონათ და მითხრავს მისი მთლიანი გადაკეთება მიზნის, რაცა მშენებლობაზე... 60 ათასი მანეთი დაიხარჯა...“

ეს ვრცელი ამონაწერი ა. გურასაშვილის შემოხსენებულ პუბლიკაციიდანაა მოტანილი, რომელიც „ლელომ“ დაბეჭდა ზუსტად ათი წლის წინ.

...ბევრმა წყალმა ჩაიარა განვლილი 30 წლის განმავლობაში, ბევრი რამ გაკეთდა და მრავალი ფასეულობა გადადგასა ჩვენი თაობის ცხოვრებაში... პირველი კონსონატორი აიჭრა კოსმოსში, შეიკვალა პოლიტიკური ანარეკლები, ცხოვრებაში ჩამოწერა გაუმართავე ატომური ელექტროსადგურები, ურანს-კავკასიის“ რკინიგზის გაუმართლებელი მშენებლობის მილოენები... არ ჩამოიწერა მემორიალზე უქმად გაფლანგული სახარები — არ დადგა საშველი თბილისის ცენტრალურ პარკში მთავრელობა საფლავზე დაწყებული კომპლექსის მშენებლობის დათავრებას... სოფლის სამაგიეროდ ბეტონის უსახო კონსტრუქციები დარჩა უძირკვლიანი დღისი პრაგმატიზმის საბოვან ხატად და ვანსხეულებელ სიმბოლოდ...

დღევანდელი ქართველობა ბევრ საქართველო საქონს საკუთარი ძალებით წყვეტს. თუ შეიქმნება ქართველ მთავრელობა სოფლის მეორეობის ასაგები საქველმოქმედო ფონდი (რასაც ბევრი თანამგზობი გამოუჩინდება), სასურველია განხორციელდეს დაუძახებლად უარყოფითი თავდაპირველი იდეა სიმბოლური სკულპტურული კომპოზიციის დადგენის: იგი გამონატავს კავკასიონის მწვერვალზე მღვარე, გამორჩეული ამირანის სახეს, რომელსაც ღმერთებთან ბოძოლბა მოპოვებული ვეცხებით ანთებულ ჩორადლანი მოაქვს ადამიანებთან... მინაწერი: ვახუთ „თბილისის“ 1960 წლის 23 ივნისის ნომერში ფოტოსურათთან ერთად დაბეჭდილი კორეზონდენცია იუწყებოდა: „...ახალგაზრდა მოქანდაკე ამირან ბილანიშვილი ამზადებს სპორტის დასახურებულ ოსტატის ალიოზა ჯაფარიძის სკულპტურას. ეს ა. ბილანიშვილის მეორე სურათული ნამუშევარია. მისი პირველი ნამუშევარია — ზოთა რუხისაის ქანდაკება დადგმულია თბილისის პიონერთა პარკში“.

ბილანიშვილის ქანდაკება სიღლით ნატურის ზომაზე ოდნავ მტრია და პორტრეტული მსგავსებით შეესატყვისება მას. რამდენადც ცნობილია, სკულპტურა არსად დადგმულა და სასურველია, იგი გადაეცეს ქიათურის რაიონს. ამასთან, სოფელ ხრეთში შექმნილი მთავრელობა ჯაფარიძეთა სახლ-მუზეუმისათვის შემოთავაზებული ყველა ექსპონატი ფასეული მშენებანი იქნება და შეავსებს მის ექსპოზიციას.

ს. ჯაფარიძე, მკვლევარ-დაცვის რესპუბლიკური ინსტიტუტის უფროსი ინსპექტორი.

ამ წერილის პონორარი, ავტორის თხოვნით, გადაიოცხება 9 აბრილის ტრავიკულად დაღუპულთა სოფლის მეორეობის ასაგებად გახსნილ ანგარშიზე.

ქართველ ალბინისტთა ნადავლი საქართველოს სპორტის მუზეუმში. (ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო).

წელთაღრიცხვამდე მეტამეტე საუკუნეში... ამ მთების ქართველი მკვლევარები, წინაპრების სულის სიმბოლის სიმბოლოდ რომ მიანდათ კავკასიონის მწვერვალზე, თითქმის ეგზობროდნენ მითური ღმერთკაცებზე, როცა მათი სამეკითხოს მარადღიულ საიდუმლოებათა ამოხსნას ცდილობდნენ. მათ ვაღვდენს დამკვიდრებული ცრუ რწმენა ღმერთების საგანზე მიწვერ მოკვდავთა შეუღწევლობისა, მაგრამ საფლავებში ჩაიტანეს განუხორციელებელი სურვილი ამ საიდუმლოებათა ბოლომდე შეცნობისა. იტოდნენ, რომ ერთი სიცოცხლე არ არის საქმარისი ყოველივეს შესაცნობად.

ისინი შეერკინენ მოკვდავთაგის ტაბულადებულ, ცისკენ აღმართულ სიმბოლეთა ძნელადსავალ მანძილს, რათა გაეთავისუფლებინათ ადამიანთა რწმენა მიუწვდომლობის შიშისაგან. შეძლეს ეთქვათ მათთვის, რომ ადამიანზე ძლიერი არააგრიდა ამქვეყნიურ; მათი შთავონება მიედგნა არა უსასრულოდ ამდლებული ღმერთის შეცნობას, არამედ მიწაზე მღვარე, საკუთარ ძალებში ზოგჯერ დაეჭვებულ ადამიანის რწმენის განმტკიცებისათვის ზრუნვას. საკუთარი სიცოცხლის ფასად მათ თაობებს უჩვენეს გზა უმაღლესი მწვერვალისაკენ, რადგან სჭირებოდათ: შეუცნობისსაკენ სწრაფებაში ადამიანი ამოიჩაჩნს ყველაზე დიდ საიდუმლოს — საკუთარი სულის საგანძურს...

...1945 წელს უშმაზე დაიღუპ-

აღის აგება, საფლავების მოწყობა 1973 წლის ოქტომბრამდე დათავრებულიყო. სწორედ იმ ხანებში საბჭოთა კავშირი პირველად მასპინძლობდა მთავრელობა საერთაშორისო კავშირის (უთა) გენერალურ ასამბლეას. მასპინძლობის პატივი თბილისს ხედა წილად. აი, რატომ ჩქარობდნენ ქართველი მთავრელობები, რომ უცხოელებთან თავი არ შეერკინნათ, კიროვის პარკში ხომ მათი რეზიდენცია — ალბინური კლუბი იყო.

მშენებლობა ოქტომბრამდე საკმაოდ ადრე, თებერვალში „დაიბნენ ხელი“. მეტი გზა არც ჰქონდათ: მშენებლობა ქალაქის მთავარი არქიტექტორის შ. ყავლაშვილის განკარგულებით შეაჩერეს და, აღარ ვართხავთ, რატომ?

აი, რას სწერდა ამის შესახებ ქალაქის მთავარი არქიტექტორის მოადგილე თ. თევზაძე თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მამინდელ მოადგილეს: „ვიზირებთ არქიტექტურული საზოგადოების უმრავლესობის აზრს არსებული პროექტის დაბალი მხატვრული დონის გამო და საჭიროდ მიგვიჩნია მშენებლობის შეჩერება. პროექტი ძირფესვიანად უნდა გადაემუშავდეს.“

მიზანწმუნოდა ვთვლით, პროექტის დამუშავება დაევალოს ინსტიტუტ „თბილისქალაქარქიტეტის“ კოლექტივს. რაც შეეხება მემორიალის შინაარსს, კარგი იქნება, თუ იგი მიედგნება არა მხოლოდ ორს, არამედ

სომა არ გაჭიანურდა?

მედიკოსები იწყებენ და... აგებენ. ორიოდ სიტყვით ასე შეიძლება ითქვას ახლანახ ფოთში გამართული მოზარდ აკადემიური ნიშნისათა რესპუბლიკური პირველობაზე.

გუნდური პირველი ადგილის ბეჯი, ფაქტობრივად, ასპარეზობის დასაბეჭდო ნაწილშივე გადაწყდა. ჭოგინათა პირველსავე ოთხ რბოლაში (მესაჭიანი ოთხიანი, ვასაშვილი ოთხიანი, უმესაჭო ოთხიანი და ერთადგილიანი ნაგები) უმაღლესი ხარისხის ჯილდოები ქუთაისელებმა დაისაკუთრეს. თუ გავიითვალისწინებთ იმას, რომ ჩვენი საზინბოსნი რეგიონების გუნდები, უმაღლესი დონის, ქალთა ექიპაჟების მწვავე დევიციტს განიცდიან, წათელი გახდება, რადღენ მწმუნელოვანი იყო საერთო წარმატებისთვის ასეთი იმბოლიანი სტარტი.

მართალია, შემდგომ ქუთაისელთა უპირატესობა აშკარა აღარ იყო, რამდენიმე რბოლაში თბილისელებმა და ფოთლებმა ნიშნობენმაეც გაიმარჯობეს და საწადელსაც მიადრეს, მაგრამ ქუთაისელებს საერთო უპირატესობა აღარ დაუთმოიათ, კვარცხლილის უმაღლეს საფეხურზე რიონისპირეთ კიდევ რამდენიმე ექიპაჟი ავიდა და, სამოლოოდ, გუნდურ შეჯიბრებაში პირველადგილებზე (296 ქულით) ისინი გავიდნენ. 242 ქულა მოაგროვეს და მეორე ადგილი დაიკავეს თბილისელებმა ნიშნობენმა (აღსანიშნავია მათი გარჯებები ყველაზე პრესტიჟულ — გოგონათა და ქაბულთა რვაადგილიანი ნაგების შეჯიბრებაში), ფოთლებმა (130 ქულა) და ბათუმელებმა (124) კი სავარძნობელს ჩამორჩნენ დაწინაურებულს.

რესპუბლიკური პირველობის გუ-

ნდური შედეგები და, შესაბამისად, ასპარეზობის გეოგრაფია, სამწუხაროდ, ამით ამოიწურება — რუსთაველი, სოხუმელი და მცხეთელი სპორტსმენები შეჯიბრებაზე არ ჩამოსულან. კაცმა რომ თქვას, ეს გარეობება მთლიანდელი არ ყოფილა — რა ხანია, ამ ქალაქების გუნდებს სისტემატურად აცდნენ რესპუბლიკური შეჯიბრებებს, ამაზე არაერთხელ დავიწყებია კიდევ, მაგრამ... რაცა შეჯიბრებაზე გამოუცხადებლობის მიზეზების გამორკვევებზე მიდგება საქმე, ვიგებთ, რომ ამ ქალაქების ნიშნობენს არავითარი პირობები არა აქვთ სავარჯიშოდ, ადგილობრივი სპორტის მეცვეურები კი ამას თბიქტურნი მიზეზებით ხსნიან. ვინ უარყოფს, თბიქტური მიზეზები მართლაც არსებობს (ხან რა და სად რა), მაგრამ ისე საექვოდ ვახანგრძლივდა „მიზეზიანი პეროლიდ“, ბუნებრივი იქნება ვიკითხოთ: ხომ არ გაქიანურდა მიზეზებზე ლაპარაკი, რაცა მძიმე ვითარება ხელუბდაქაბიწებულ გარჯასა და გამოსავლის ძებნა მოითხოვს?

თ. შენგალია.

გაიზარაჯვა შვიდგზის ჩამკიონსა

უმტოსმა მეცნიერ-მუშაკმა, საქართველოს შვიდგზის ჩემპიონმა, ისტატმა ალექსანდრე ბერუაშვილმა, რომელმაც დაუმარტყებულად განწესა მთელი შეჯიბრება და 12 ქულით პირველი ადგილი დაიკავა. გამარჯვებული ნახევარი ქულით ჩამორჩა ოსტატობის კანდიდატი ირაკლი შერეზალიშვილი, 11 ქულით III ადგილი წილად ხედა გიჟა მამიქეს.

„ლელო“ კორ.

ზადრაპის დაფებითან — მოჯარდები

II ადგილი გრივალაშვილს მიეკუთვნა, მესამე — გიორგიანს, მეოთხე — სახოკიას.

ქაბულთა ტურნირში 7,5 ქულით პირველი იყო ოსტატობის კანდიდატი ვლადიმერ ქიკაძე (გურჯაანი). 7 ქულით II ადგილი დაიკავა ოსტატობის კანდიდატმა ერეკლე გიორგიანმა (ქუთაისი).

ამირან ბერქანიშვილი, შეჯიბრების მთავარი მსახი, რესპუბლიკური კატეგორიის მსახი.

საპარტევლოს ჩემპიონატი კალათბურთში

მორიბი პატჩები

გაიმართა კალათბურთულ ვეჯთა რეგულაციური ჩემპიონატის მორიბი პატჩები.

13 მაისი. „დინამო“ (თბილისი) — „მარტვი“ (თბილისი) 55:65 (28:42). მსაჯები ზ. ზამთარაძე და გ. გრიგორიანი.

„დინამო“: მახარაძე (16), ლომთაძე (15), ბაქრაძე (11), ბიჭიაშვილი (6), სარალიძე (3), ჭაბუკიანი (3), დემეტრაშვილი (1).

„მარტვი“: მ. ნიკურაძე (21), გაბიაშვილი (14), ხელაშვილი (12), ბაქრაძე (9), კობალაძე (7), ჯიფარიძე (2).

14 მაისი „დინამო“ (თბილისი) — „მარტვი“ (თბილისი) 85:79 (40:39). მსაჯები: ს. მალაღვილი და ა. როსტომიშვილი (ორივე საკავშირო კატეგორია).

„დინამო“: ლომთაძე (22), მახარაძე (21), ბაქრაძე (17), ჭაბუკიანი (7), სარალიძე (6), დემეტრაშვილი (4), სამნიაშვილი (4), გობრონიძე (4).

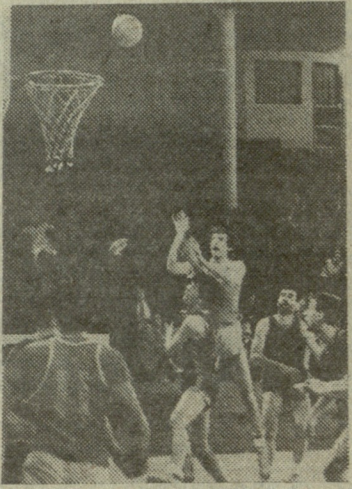
„მარტვი“: ხელაშვილი (34), მ. ნიკურაძე (18), ბაქრაძე (8), კობალაძე (7), გაბიაშვილი (6), ჩხეიძე (2), ქორქია (2), დავითაია (2).

13 მაისი. სახელმწიფო უნივერსიტეტი (თბილისი) — საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი (სოხუმი) 96:97 (48:55). მსაჯები გ. ოსიაშვილი (საკავშირო კატეგორია) და ზ. ზამთარაძე.

უნივერსიტეტი: ყურაშვილი (26), ბერუაშვილი (19), ახვლედიანი (19), გ. ქართველიშვილი (13), კოლომეიშვილი (8), კ. ქართველიშვილი (7), ჯიფარიძე (2), რევაზიშვილი (2).

საპარტევლოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი: ბალათურია (29), სუშენკო (22), კილასონია (15), პირველი (12), ალინაოვი (8), სულაია (7), ქოლოკაია (2), ზარქუა (2).

14 მაისი. სახელმწიფო უნივერსიტეტი (თბილისი) — საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი (სოხუმი) — 119:95 (63:50). მსაჯები რ. გელაშვილი (საკავშირო კატეგორია) და ზ. ზამთარაძე.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი — საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი (სოხუმი).

13 მაისი. „სინათლე“ (თბილისი) — საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი (თბილისი) 88:87 (44:48). მსაჯები — რ. გელაშვილი და ა. როსტომიშვილი (ორივე საკავშირო კატეგორია).

„სინათლე“: ლონდაძე (28), სინაბაძე (19), ლონდაძე (18), ქორქია (16), ტომარაძე (6), ძიძიგური (5), გოგობერიძე (5), რ. ჩაჩხაიანი (4), დიმიტრი (4), ჩაჩხაიანი (2).

ნარაძე (23), ქორქია (21), ძიძიგური (8), პ. ჩაჩხაიანი (4), ტომარაძე (2), დიმიტრი (2).

საპარტევლოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი: ცაგარეიშვილი (22), გოგელია (19), გაბრიჩიძე (18), ორმოცაძე (15), ვაშაქიძე (9), დლონტი (2), პეტრიაშვილი (2).

14 მაისი. „სინათლე“ (თბილისი) — საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი (თბილისი) — 79:117 (48:52). მსაჯები რ. გელაშვილი და გ. ოსიაშვილი (ორივე საკავშირო კატეგორია).

„სინათლე“: სინაბაძე (19), ლონდაძე (18), ქორქია (16), ტომარაძე (6), ძიძიგური (5), გოგობერიძე (5), რ. ჩაჩხაიანი (4), დიმიტრი (4), ჩაჩხაიანი (2).

საპარტევლოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი: ვაშაქიძე (24), გოგელია (23), ცაგარეიშვილი (18), ცხევიანი (16), ორმოცაძე (12), ლლონტი (12), გაბრიჩიძე (9), ჯამარაშვილი (3).

„სინათლის“ გუნდის წევრი ზაზა ლონდაძე მსაჯთან შეკამათებისათვის გააძევეს მოედნიდან. იგი დისკვალიფიცირებულია 4 შეხვედრით.

13 მაისი. ბათუმი — ფიჭულტურის ინსტიტუტი (თბილისი) 76:99 (46:50). მსაჯები: ზ. აბაშიძე (საკავშირო კატეგორია) და ი. მელაძე (რეგულაციური კატეგორია).

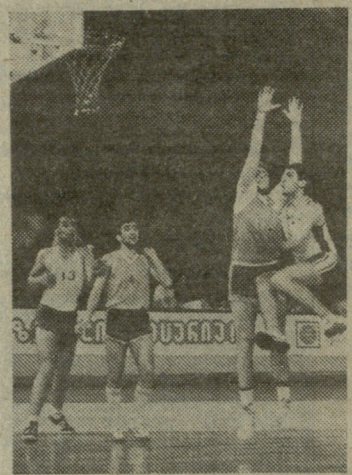
ბათუმი: მ. ემირიძე (25), ზოიძე (14), შერვაშიძე (14), კოლცოვი (13), ელენტი (4), დიხაძე (4), მეტრეველი (2).

ფიჭულტურის ინსტიტუტი: კაპუსტინი (31), ჩერქეზიშვილი (31), კობეშვიძე (12), ლიპარტელიანი (9), მისურაძე (6), ინაური (6), მოლოდინაშვილი (4).

14 მაისი. ბათუმი — ფიჭულტურის ინსტიტუტი (თბილისი) — 80:95 (40:50). მსაჯები: ზ. აბაშიძე (საკავშირო კატეგორია) და ი. მელაძე (რეგულაციური კატეგორია).

ბათუმი: მ. ემირიძე (34), ბარამიძე (29), ზოიძე (7), ე. ემირიძე (4), შერვაშიძე (4), ელენტი (2).

ფიჭულტურის ინსტიტუტი: ლიპარტელიანი (34), კაპუსტინი (32), კობეშვიძე (16), მისურაძე (6), ჩერქეზიშვილი (5), მოლოდინაშვილი (2).

„დინამო“ (თბილისი) — „მარტვი“ (თბილისი).

ბათუმის ცხრილები

Table with 2 columns: Team and Score. Rows include I ქვეჯგუფი and II ქვეჯგუფი.

სამბისტები და „კლასიკოსები“

ახლახანს დამთავრდა ორი საკავშირო ტურნირი ახალგაზრდა მოკიდავეთა შორის. ბრინჯაოში, სადაც აპარტუბოლდნენ 1973-1974 წწ. დაბადებული სამბისტები, ჩვენი რეგულაციური რამდენიმე წარმომადგენელი ავიდა გამარჯვებულთა კვარტეტში. ამასთან 100 კგ წონით კატეგორიაში მათ ერთბაშად სამი საფეხური დაიკავეს. გამარჯვებულები მოიპოვეს კასპელმა ივანე გამბიტაშვილმა, მეორე ადგილზე გავიდა საგარეჯოელი მიხეილ ყუშბაშვილი, მესამეზე — კასპელი ჯამბულ ქაჩხაძე.

ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს აგრეთვე, რუსთაველმა მალხაზ გაგლოშვილმა (42 კგ) და თბილისელმა: ალექსი ლვინიაშვილმა (68 კგ) და გრიგოლ მდორაძემ (73 კგ). ნოვოსიბსკში ძალას ცდიდნენ ახალგაზრდა (1977-1978 წწ. დაბ.) კლასიკური სტილის მოჭიდავეები. აქ სამი ქართველი ფალაეანი მოხვდა პრიზიორებში შორის — ყველამ მეორე ადგილი დაიკავა. ესენი არიან გელა პაპაშვილი (48 კგ), რამაზ გულაძე (68 კგ), და ზაურ ცხადაძე (130 კგ). სამივე სპორტსმენი თბილისელია.

ისამ „ლოს-ანჯელს ლიგის“?

60-იანების კალათბურთელთა პროფესიული ლიგის (ნბა) შარშანდელმა ჩემპიონმა „ლოს-ანჯელს ლიგერსმა“ პირველმა მოიპოვა დასავლეთის კონფერენციის (ჯგუფის) ფინალში თამაშის უფლება. ჩემპიონმა ნახევარფინალურ სერიებში დაამარცხა „სიეტლ სუპერსონიკი“ ანგარიშით 4:0. ბოლო შეხვედრაში, რომელიც „ლეიკერსმა“ მოიგო ანგარიშით 97:95 საუკეთესო ბომბარდირი იყო ამ კლუბის ლიდერი უორტი (გუნდს 33 ქულა შესძინა).

როგორც ჩანს, ლოს-ანჯელსის კალათბურთელები კონფერენციის ფინალში შეხვედრიან „ფინიქს სანქს“, კლუბს, რომელიც ნახევარფინალურ სერიის „გოლდენ სტე-

იტს უორიორს“ უგებს ანგარიშით 3:1.

აღმოსავლეთის კონფერენციის ნახევარფინალისტა შედეგები ჩერჯრობით ასეთია: „ნიკაგო ბულსი“ — „ნიუ-იორკ ნიქსი“ 3:1, „დეტროიტ პისტონსი“ — „მილუოკი ბაკსი“ 3:0; ნახევარფინალური შეხვედრები, როგორც ხედავთ, ოთხ გამარჯვებულ ტარდებდა.

შეგახსენებთ, რომ ნბა-ს ლიგის შარშანდელ ფინალში (აქ ერთმანეთს ხვდებიან კონფერენციებში გამარჯვებული კლუბები) „ლოს-ანჯელს ლიგერსმა“ დაამარცხა „დეტროიტ პისტონსი“ ანგარიშით 4:3 და პროფესიული ლიგის ჩემპიონი გახდა. საინტერესოა, გაიმეორებს თუ არა ეს კლუბი შარშანდელ წარმატებას?

სსრ კავშირის ჩემპიონატი ბალახის პოკეიში

ლიდერობენ ქუთაისელები

დაიწყო საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი ბალახის პოკეიში ვეჯთა პირველი ლიგის გუნდებს შორის. აქ ასპარეზობს ქუთაისის „ლოკომოტივი“, რომელსაც წლიდანდელ სეზონში ფრიად ძნელი ამოცანები აქვს გადასარტყელი, რასაც უმაღლეს ლიგაში გადასვლა ჰქვია. ამ საპარტეო მიზანს მყარი საფუძველი რომ აქვს, ისიც ადასტურებს, ქუთაისელებმა პოკეისტებმა პირველ ოთხ თამაშში 7 ქულა რომ აიღეს და გათამაშების ცხრილში პირველ ადგილზე იმყოფებიან. სასტარტო შეხვედრაში „ლოკომოტივი“ ცენტრალური სტადიონის ხელოვნურსაფარიან მოედანზე ლიგის ერთ-ერთ უძლიერეს გუნდს

ჩერნოვცის „უნივერსიტეტს“ უმასინძლა. ეს გუნდი წლების განმავლობაში უმაღლეს ლიგაში გამოდიოდა და შარშანდელი კვლავ მატერიალურად შედარებით დაბალი პირველი ეშელონისაა უჭირავს. პირველი შეხვედრა ქუთაისელთა გამუდმებულ იერიშებში დაიწყო, მაგრამ ტაიმი მაინც უშედეგოდ დამთავრდა. მეორე ტაიმი მე-5 წუთზე ს. მაშისიშვილმა ანგარიში გახსნა. ამის შემდეგ მასპინძელთა იერიშები შესუსტდა, რითაც კარგად ისარგებლეს სტუმრებმა და 10 წუთში მათმა თავდასხმებმა რ. ტალაღაძემ ორი გოლი გაიტანა. ქართველ სპორტსმენტთა სხაბელოდ უნდა ითქვას, რომ

ისინი არ დაბნეულან და მალე ს. მაშისიშვილმა გაათანაბრა ანგარიში — 2:2, ასე დამთავრდა ეს შეხვედრა. განმეორებით მატჩში ქუთაისელთა კაპიტანმა მ. ფულარიაშვილმა ორჯერ აიღო მეტოქის კარი, შეხვედრის მიწურულს კი უნივერსიტეტელებმა ერთი გოლი გაჭეთეს (ნ. არაბაძე) — 2:1, გამარჯვა „ლოკომოტივმა“.

8-9 მაისს გაიმართა მორიგი ტურის შეხვედრები. ამჯერად ქუთაისელთა მეტოქე ქ. შოსტის „სიგმას“ გუნდი იყო პირველი შეხვედრის ბედს გადაწყვიტა ქუთაისელი ს. მაშისიშვილის გატანაში გოლმა — 1:0.

მეორე შეხვედრაში თამაშის მე-5 წუთზე შოსტკელებმა პოკეისტმა ვ. პეტრეიშვილმა გახსნა ანგარიში, რომელიც პირველი ნახევრის ბოლოს ს. მაშისიშვილმა გაჭეთა. მეორე ტაიმი ქუთაისელთა სრული უპირა-

ტისობით წარმართა — ჯერ ა. კობეიძემ ორამდე გაზარდა ანგარიში, შემდეგ გ. ჩარკვიანი მესამედ აიღო „სიგმას“ კარი და საბოლოოდ ანგარიშით 3:1 გაიმარჯვა „ლოკომოტივმა“. მორიგ შეხვედრებს ქუთაისელები უკიბიშევი და ნიუნიტაგილში გამართავენ, 27-28 მაისის კ სუპერთაისის „ინშიტის“ უმასპინძლებენ.

„ლოკომოტივმა“ ეს შეხვედრები ასეთი შემაღველობით ჩაატარა: მ. ტაყაია, ა. კობეიძე, მ. ფულარიაშვილი, გ. კულუბოვი, თ. წიქარიშვილი, გ. თორღია, ა. მაჩალოძე, ა. მილოვი, მ. ჭიჭიანი, ა. ძნელიძე, ზ. ჩარკვიანი, გ. ჩარკვიანი, ა. ჯანგვაძე, რ. ბიჭიროვი, ს. მაშისიშვილი, კ. ოყრეშვიძე, გ. რადკო, ხ. ჯავახიძე, ა. გოგავა, მ. როსტომიძე.

თამაზ კოლხიძელი, („ლელოს“ ხაკ. კორ.). ქუთაისი.

„კლასიკოსი“

პირველი

დაიწყო იტალიის ჩემპიონატის ყველაზე საინტერესო „პლეი-ოფის“ სერიის, მატჩები კალათბურთში. მეოთხედფინალური სერიის ერთ-ერთი მოთხოვნა იყო თაისის მფლობელთა თაისის ფინალისტის კაზერტის „სნაიდერს“ წარუმატებლობა. იტალიელი მიმომხილველების აზრით, ბოლონის „კნორს“ და „სნაიდერს“ შეხვედრა ყველაზე უფრო დაძაბული და დრამატული იყო. პირველი მატჩი ბოლონიაში მასპინძლებმა მოიგეს მინიმალური ანგარიშით — 93:92. გამარჯვებულთა შორის ყველაზე მედვიანი იყო ავრიელი რიჩარდის (24 ქულა), დამარცხებულთაგან ოსკარ შმიტი (29). განმეორებით მატჩში „სნაიდერს“ როგორც იტალიური პრესა იუწყება, დამარცხებული რევაზი აიღო — 112:96. გადამწყვეტი მესამე მატჩი ბოლონიაში „კნორს“ კვლავ მინიმალური ანგარიშით მოიგო — 94:93 და ნახევარფინალში გავიდა.

ასლანიშვილი, რომ ქვეყნის ჩემპიონმა „სკავოლინიმ“ ნახევარფინალში თამაშის უფლება „ლიგარესისთან“ დაძაბულ პეიქრობაში მოიპოვა. „სკავოლინი“ — „ლიგარესი“ — 89:77, 83:86 და 111:86. უნდა ითქვას, რომ ბაქა საკუთარი კედლებს ფაქტორი აღმოჩნდა გადამწყვეტი. „ფილიპსმა“ და „ენიპემა“ გაიკაფეს გზა ნახევარფინალისაკენ. ორივე გუნდმა შეძლო გასვლითი მატჩის მოგება. „ფილიპსმა“ ბოლო მაკალეს (30 ქულა) კარგი თამაშის შედეგად სძლია „ბენტონის“ — 83:73, „ენიპემა“ კი დაამარცხა „არიომ“ 74:68. განმეორებითი მატჩები: „ფილიპსი“ — „ბენტონი“ 92:76, „ენიპემა“ — „არიომ“ — 84:73.

ნახევარფინალში გუნდები ასე დაწყვილდნენ: „სკავოლინი“ — „ფილიპსი“, „ენიპემა“ — „კნორს“.

მსპანეთის ჩემპიონატის „პლეი-ოფის“ სერიის მეოთხედფინალურ მატჩებში ფავორიტებმა წარმატებას მიიღწიეს. საკუთარ მოედანზე გამარჯვების შემდეგ მათ წარმატებით ითამაშეს გასვლით მატჩებშიც: ივა — „ბარსელონი“ — 89:106, „კალოლიტი“ — „პუვერტული“ — 82:85, „კაი სარაგოსა“ — „კილდორილი“ — 94:75, „ტარაგორი“ — „რეალი“ — 77:81.

ნახევარფინალში ერთმანეთს შეხვედრიან: „ბარსელონი“ — „კაი სარაგოსა“, „რეალი“ — „პუვერტული“.

მერაზ კალანდაძე

„სპორტროვნოვი“

მე-20 ტირამის შედეგები (13-15 მაისი) 1-X, 2-X, 3-1, 4-1, 5-2, 6-X, 7-1, 8-X, 9-2, 10-1, 11-1, 12-1, 13-1. შენიშვნა: პირველი ციფრი წყვილის ნომერს აღნიშნავს, მეორე — შედეგს.

პარანა და ეთერში

ცენტრალური ტელევიზია. 18 მაისი. დილის ტანვარჯიში — 9.00 (2).

19 მაისი. დილის ტანვარჯიში — 9.00 (2); ჩემპიონთა რჩევა დამწყებ სპორტსმენებს — 10.05 (1); რიტმული ტანვარჯიში — 14.40 (2) და 19.00 (2); ფეხბურთში სსრ კავშირის თაისის ნახევარფინალი: „ტორპედო“ (მოსკოვი) — „დინამო“ (კიევი) — 19.30 (2); მშვიდობის ევლორბოლა — 20.15 (2); საპარტევლოს ტელევიზია. 18 მაისი. ევროპის სტადიონებზე — 21.10.

საპარტევლოს რადიო. 18 მაისი. სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში. პირველი ლიგა: „დინამო“ (ბათუმი) — „კოტაიკი“ — 22.15.

19 მაისი. სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში. პირველი ლიგა: „გური“ (ლანჩხუთი) — „კუზბასი“ — 21.15.

რედაქტორი თ. ბაჩაჩილაძე.

ჩაენი მისამართი: წერილებსთვის — 830096, თბილისი, ლენინის ქ. 14, დემეტრესთვის — თბილისი, „ლელო“.

რედაქციის ტელეფონები: წერილებს განყოფილება — 93-97-55, სამკლავო — 93-97-52, ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-53, „მერანი“ — 93-97-26, „მარტვი“ — 93-97-27.

ჩაენი 06435

საქართველოს კ. ც. ც. გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენისანი სტამბა. 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14. ბეჭდვება ოცხეტური წესით საჯარო კორპუსში: ხოშარაულის, 29. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 უე 10 359